



สุขภาพน่ารู้คู่ชุมชน

“บริการดี มีน้ำใจ ชื่อสคัญ”

www.thatoomHSP.com

Tel.0-4459-1126

ชวนสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ รพ.ท่าอ้อม

ซิฟิลิส ป้องกัน-ระวัง-รักษา

เรื่องโดย : ชมนกัธ วังอินทร์ team content www.thaihealth.or.th

ผู้ให้สัมภาษณ์ : นายแพทย์วัชร พุ่มประดิษฐ์ ที่ปรึกษามูลนิธิแพथทูเฮลท์ ประเทศไทย (Path2Health Foundation) และอายุรศาสตร์โรคติดต่อ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์

ข้อมูลบางส่วนจาก : หนังสือ เรื่องที่เธอต้องรู้ สิ่งที่เขาต้องรู้ โดย สสส.

ภาพประกอบโดย : นัฐพร ชุ่มลือ Team Content www.thaihealth.or.th /เพิ่มภาพ



เราไม่มีทางรู้ได้เลยว่าใครป่วยหรือใครไม่ป่วย เพราะระยะฟักตัวของ “โรคซิฟิลิส” ที่กำลังระบาดอยู่จะไม่แสดงออกมาให้เห็น การสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์จึงเป็นวิธีการป้องกันที่ปลอดภัย

โรคซิฟิลิส คือ อะไร?

“ซิฟิลิส (Syphilis)” เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียชนิดหนึ่งที่ชื่อว่า “ทริปโปนีมา พัลลิดุม (Treponema pallidum)” ซึ่งเป็นเชื้อที่มีขนาดเล็กมาก สามารถอาศัยอยู่ได้เกือบทุกส่วนในร่างกาย

ในอดีตซิฟิลิสเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ทุกคนกลัว แต่ก็สามารถรักษาให้หายขาดได้ด้วยการฉีดยาหรือรับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง เนื่องจากผู้ติดเชื้อจะไม่แสดงอาการของโรคออกมาอย่างเด่นชัดจนกระทั่งระยะท้าย ๆ ทำให้ผู้ที่ติดเชื้อมักไม่รู้ตัวและไม่แสดงอาการ รวมทั้งกลายเป็นพาหะของโรคไปโดยไม่ตั้งใจ

นพ.วัชร พุ่มประดิษฐ์ ที่ปรึกษามูลนิธิแพธทูเฮลท์ ประเทศไทย (Path2Health Foundation) และอายุรศาสตร์โรคติดเชื้อ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ให้ข้อมูลว่า โรคซิฟิลิสมีระยะฟักตัวตั้งแต่ 3-21 วันหลังรับเชื้อ โดยมีอาการดังนี้

- ระยะแรกเริ่มจะมีแผลบริเวณช่องคลอด ทวารหนัก องคชาติ หรือปาก
- ระยะที่สองเชื้อจะลุกลามเข้าสู่กระแสเลือด และต่อมน้ำเหลืองโตทั่วร่างกาย มีผื่นขึ้นตามตัว ฝ่ามือและฝ่าเท้า ไม่มีอาการคัน อาจมีไข้ อ่อนเพลีย ผอมลง
- ระยะที่สามคือ ระยะเรื้อรัง ที่เชื้อเริ่มทำลายอวัยวะส่วนสำคัญ ลุกลามไปที่สมอง หัวใจ หลอดเลือด เส้นเลือด ตับ และกระดูก ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยรู้สึกตัวชา และตาบอด ๆ เริ่มบอด

การกลับมาของซิฟิลิส

ในช่วงระยะ 3 ปีให้หลังโรคซิฟิลิสได้กลับมามีบทบาทอีกครั้งเป็น เพราะยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังโรคของสำนักโรคติดต่อวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่า โรคหนองในเป็นโรคที่พบมากที่สุด คิดเป็น 15.13 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาได้แก่โรคซิฟิลิส 11.91 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2561

การพัฒนาทางแพทย์ทำให้มียาเป๊ป (PEP) และยาเพิร์พ (PrEP) ทำให้คนส่วนใหญ่ไม่กลัวโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพราะคิดว่ามีเกราะป้องกันแล้วหนึ่งชั้น และมักจะไม่สวมถุงยางอนามัย จึงทำให้เกิดการระบาดของโรคติดต่อทางเพศอื่น ๆ เช่นโรคหนองใน โรคซิฟิลิส เป็นต้น ซึ่งอันที่จริงแล้วผู้ที่รับประทานยาเพิร์พไม่ควรมองว่าเป็นวิธีแรกที่จะป้องกันเอชไอวี แต่ให้มองว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ เมื่อทานยาเพิร์พเป็นประจำควบคู่ไปกับการใช้ถุงยางทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์จะช่วยให้สามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้เป็นอย่างดี

นพ.วัชร ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “สาเหตุที่โรคซิฟิลิสกลับมาอีกครั้ง เนื่องจากคนรุ่นใหม่มีพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนไป เช่น การพบเจอกันง่ายขึ้น พบเจอทางแอปพลิเคชันหาคู่ การเดินทางที่สะดวกรวดเร็วขึ้น”

รู้หน้าไม่รู้ใจ รู้นิสัยไม่รู้โรค

นพ.วัชร กล่าวย้ำอาการสำคัญของโรคซิฟิลิสที่น่ากลัว คือ อาการส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยแสดงออกมาให้เห็น หรือที่เรียกว่า “**ระยะแฝงเชื้อ**” เป็นระยะที่เริ่มขึ้นหลังจากอาการของระยะที่หนึ่งและระยะที่สอง ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดในการป้องกัน คือ “**การตรวจสุขภาพ**” ไม่ว่าจะเสี่ยงหรือไม่เสี่ยงตาม หากมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ปลอดภัยให้ตรวจเลือดทุกเดือน แต่หากไม่เปลี่ยนคู่นอนให้ตรวจเลือดทุก 6 เดือนถึง 1 ปีอย่างต่อเนื่อง เพราะหากทิ้งไว้อาการจะลุกลามทั่วร่างกาย ทำให้เดินขาถ่าง อั้นปัสสาวะ-อุจระไม่ได้ หูหนวก ตาบอด ซึ่งส่งผลเสียต่ออวัยวะสำคัญและอาจเสียชีวิตในที่สุด นอกจากนี้โรคซิฟิลิสสามารถพบได้ตั้งแต่เด็กแรกเกิด เพราะเป็นโรคที่สามารถติดจากแม่สู่ลูกหากไม่ทำการรักษา ส่งผลให้ลูกที่เกิดมาพิการอีกด้วย

การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

หากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยให้หมั่นสังเกตว่า มีแผล บวม หรือตุ่มพองที่บริเวณอวัยวะเพศ ช่องทวารหนัก หรือที่ปากหรือไม่ มีอาการแสบ เจ็บเมื่อปัสสาวะ มีหนองไหลจากอวัยวะเพศหรือทวารหนัก คัน เจ็บหรือไม่ เพราะอาการเหล่านี้อาจเป็นสัญญาณของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งควรรีบไปพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาทันที หรือหากยังไม่แน่ใจสามารถโทร 1663 สายด่วนปรึกษาเอดส์และท้องไม่พร้อม เพื่อขอคำแนะนำได้เช่นกัน

สำหรับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สามารถทำได้ดังนี้

- 1.สวมถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ รวมถึงอรัลเซ็กส์ (oral sex)
- 2.ไม่เปลี่ยนคู่นอนบ่อย
- 3.หมั่นตรวจเช็คสุขภาพ ด้วยการตรวจเลือดเป็นประจำ
- 4.หากมีอาการผิดปกติควรพบแพทย์ ไม่ควรซื้อยากินเองหรือปล่อยทิ้งไว้

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ไม่ได้มีแค่ซิฟิลิสเท่านั้น ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ในรูปแบบใดก็ควรป้องกันตัวเอง เพราะยังมีโรคที่สามารถติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้อีกหลายโรค นอกจากนี้แม้ว่าจะไม่มีอาการใดก็อย่านิ่งนอนใจ ควรหมั่นตรวจสุขภาพตัวเองเป็นประจำ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดโรคได้ ทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนให้คนไทยรักษาสุขภาพให้ครบทุกมิติ ทั้งกาย ใจ ปัญญา สังคม ก่อนที่จะเกิดโรคภัยตามมาภายหลังเท่านี้ก็ไม่ต้องกังวลที่จะเกิดโรคภัยอีกต่อไป



“สุขภาพดีของท่าน คือบริการของเรา”
รอบรู้เรื่องสุขภาพง่าย ๆ แค่นั่งนี้...คลิกมา...

www.thatoomhsp.com

งานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์โรงพยาบาลท่าตูม

โทร.044-591126 ต่อ 116



โรงพยาบาลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์